

SUOMEN
ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate
Change Panel

Talousvaliokunnan kuuleminen 22.11.2023

Ilmastovuosikertomus 2023

Hannele Korhonen

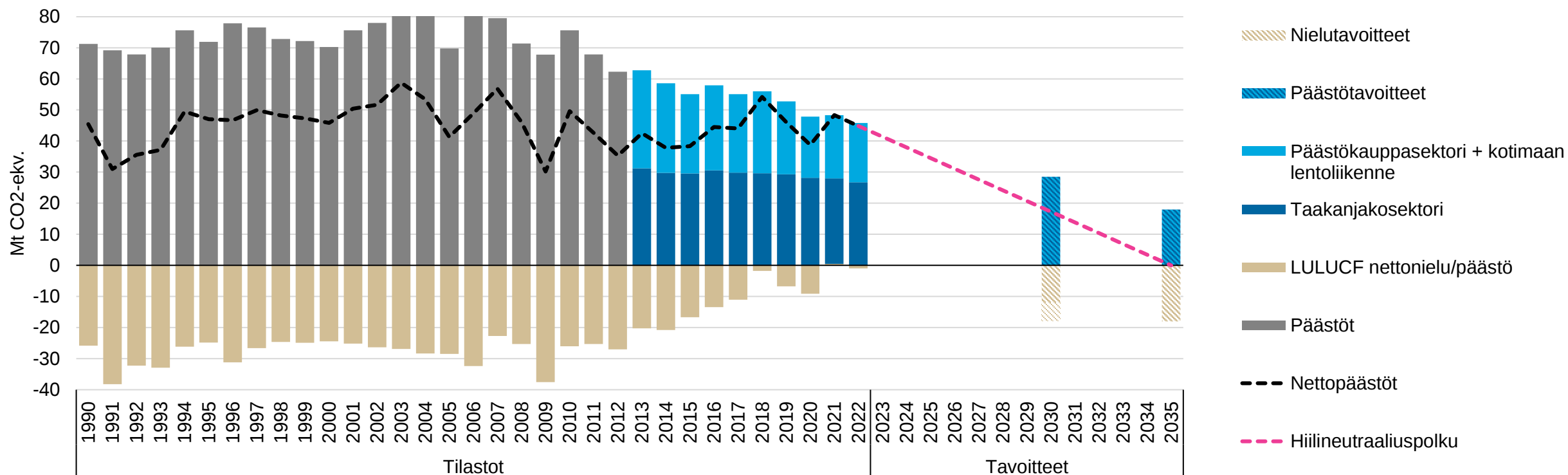
Ilmastopaneelin varapuheenjohtaja

Tutkimusprofessori, toimialajohtaja, Ilmatieteen laitos

Ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan lisätoimia

Valtioneuvosto tunnistaa vuosikertomuksessa, että Suomen ilmastotoimet taakanjako- ja maankäyttösektorilla eivät ole riittävällä tasolla EU:ssa sovittujen v. 2030 tavoitteiden saavuttamiseen. Myös kansallisen hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen v. 2035 edellyttää lisätoimia.

- EU:n tavoitteet saavuttamalla ollaan myös hyvin lähellä hiilineutraaliustavoitetta. Riippuen maankäyttösektorin nettonielun tasosta, voidaan tarvita hiilidioksidin talteenoton ja pysyvän varastoinnin avulla saatavia negatiivisia päästöjä.

Fossiilisten ja prosessiperäisten päästöjen kehitys

Päästökauppasektori:

- Sektorin päästöt vähenevät jopa nopeammin kuin nykyisiä ilmastosuunnitelmia laadittaessa arvioitiin. Mikäli EU:n ja Suomen politiikka säilyy johdonmukaisena ja suunnitellut investoinnit toteutuvat, päästöt laskevat nykykattavuudella tasolle 5–6 Mt vuonna 2035.

Taakanjakosektori:

- EU:ssa on yhteisesti sovittu tavoite Suomelle vähentää 50 % taakanjakosektorin päästöistä v. 2030 mennessä v. 2005 tasosta. Tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan lisätoimia.
- Huolia:
 - Liikenteen päästöjen vähentyminen on hidastunut ja hidastunee edelleen jakeluvelvoitteen jäädyttämisen ja polttonesteiden veroalen seurauksena sekä julkisen liikenteen tukien vähenemisen myötä.
 - Maatalouden päästöt junnaavat paikallaan.
 - Lämmitystaparemonttien tuki heikkenee, mutta jatkaminen olisi tähdellistä.

Tehostamalla toimia ja saavuttamalla Suomen EU-tavoitteet vuodelle 2030 fossiiliset ja prosessiperäiset päästöt voidaan laskea n. 18 Mt tasolle vuoteen 2035 mennessä.

Maankäyttösektorin (LULUCF) nettonielua vahvistettava

- Nettonielu nyt vain -1 Mt, kun hiilineutraaliuden varmistamiseksi sen tulisi olla noin -18 Mt v. 2035
- MISU tulee päivittää ja siinä on määritettävä tarvittava nettonielua vahvistavien toimien yhdistelmä, jonka avulla varaudutaan riittävän hyvin pitkälti hakkuiden säätelemään nettonielun vuosittaiseen vaihteluun; varauduttava trendimäisiin muutoksiin lähiajan nielussa sekä; turvattava riittävä nettonielun taso huomioiden kansalliset ja EU-tason tavoitteet.

Velvoitekausi 2021-2025

- Vertailuarvoihin perustuva laskenta; Suomi jää tavoitteista tällä kaudella Luken tekemän vertailutason päivityksen mukaan arviolta 10-40 Mt.
- Alijäämää voidaan pienentää hieman esim. vähentämällä jouto- ja turvemaiden päästöjä kosteikkoviljelyn ja metsityksen avulla.
- Jäljelle jäävän alijäämän kattamiseksi on tähdellistä hankkia nieluyksiköitä, sillä muutoin se siirtyy taakanjakosektorin päästörasitteeksi.

Velvoitekausi 2026-2030

- Nykytiedoin v. 2030 asetettu tavoite on -17,8 Mt. Tavoite kuitenkin tarkentuu (laskenee).
- Jos toimenpiteitä ei saada aikaiseksi, Suomelle myös merkittävä hiilivelka tältä kaudelta, jonka kompensointi nieluyksiköillä epävarmaa (hinta ja määrä)

Hallituksen tulisi esittää uusi arvio päästö- ja nielukuilusta sekä toimien kustannusvaikutuksista. Arviossa tulisi ottaa huomioon ilmastotoimiin kohdistetut budjettileikkaukset ja hallitusohjelmakirjaukset.

SUOMEN
ILMA**STOP**PANEELI
The Finnish Climate
Change Panel